N°. 210. 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD,

Dingsdag 4 September.

Frankrijk.

PARIJS, den 1sten September.

Ter gelegenheid van de geboorte des graven van Parijs heeft de Koning aan een groot getal veroordeelde militairen kwijtschelding of vermindering van straf verleend.

In den afgeloopen nacht is alhier aangekomen de buitengewoon gezant bij het hof van Perzie, baron A. von Bode. Ook is hier uit Italie gearriveerd de graaf *Demidoff* en aan het hotel der russische ambassade afgestapt.

— Te Perpignan heeft een, ten opzigte der militaire krijgstucht, gewigtig voorval plaats gehad. Ten gevolge van oneenigheden tusschen de officieren van het 16de regiment ligte troepen en deszelfs kolonel, *Devaux*, wiens verwijdering men verlangde, werd het regiment naar Perpignan verlegd. Zulks viel juist voor in de korte maar zeer warme dagen die men dezen zomer gehad heeft, waardoor op den weg een groot getal zieken in de hospitalen achterbleef. Toen nu het regiment te Perpignan gekomen was, werd er eene inspectie gekommandeerd voor den luitenant-generaal *Castellane*, waarbij deze in eene aanspraak te kennen gaf dat de krijgstucht en het onderrigt van het regiment veel te wenschen lieten. De kolonel *Devaux*, daarover ten uiterste verontwaardigd, liet den volgenden dag het regiment in een kring bijeenkomen, deed eene korte aanspraak, waarna hij zijn degen verbrak en beval het vaandel bij den luitenant-kolonel te brengen, terwijl hij huiswaarts keerde. De generaal *Castellane* heeft den kolonel veertien dagen arrest gegeven en over de zaak naar Parijs geschreven. Op het ministerie van oorlog is men met deze zaak zeer verlegen. De generaal *Castellane* staat als zeer streng bekend; men heeft hem terstond depeches toegezonden, terwijl een aide-de-camp ... om de zaak te onderzoeken. Bij het bovenstaande wordt gevoegd, dat verscheidene onder-officieren, uit ontevredenheid over de op het regiment geworpen blaam en het verlies van hunnen kolonel, naar Spanje waren gedeserteerd.

— Op den 27 ll. is te Perpignan voor den krijgsraad van de 21ste militaire divisie het proces van den generaal *Brossard* geopend geworden. In deze eerste zitting is de akte van beschuldiging gelezen en is men tot het verhoor van den beklaagde overgegaan. De generaal *Brossard* werd in het verleden jaar door den generaal *Bugeaud* tot het kommandement van Oran benoemd; weldra rezen er zware klagten tegen hem, zoowel van den kant der burgers als van de soldaten; men leidde hem knevelarij en omkooping, en alle soort van winstbejag ten laste; zoo zelfs dat hij tegen 200,000 fr. en eene jaarlijksche rente van 50,000 fr. zijne diensten aan *Abd-el-Kader* zou aangeboden hebben. Het gevolg was, dat hij eensklaps uit zijn kommandement ontzet werd en naar Spanje week. Op hetgeen echter daarna te zijnen laste door de fransche dagbladen gezegd werd, besloot hij in Frankrijk terug te keeren, verlangende nu dat zijn gedrag voor een krijgsraad wierd onderzocht. Dien ten gevolge staat hij thans te Perpignan te regt. De rang des beklaagden, het gerucht van de zaak, het getal en de aanzienlijke rang der opgeroepen getuigen, hebben dit geding eene bijzondere belangstelling doen verkrijgen.

— Men heeft hier het procesverbaal ontvangen van de zitting van den zwitserschen landdag van den 27sten Augustus, waarin door den heer *Kern*, afgevaardigde van Thurgau, de instructien werden medegedeeld, door hem van zijn kanton, na het besluit van deszelfs grooten raad, ontvangen. Het bleek daaruit, dat de gezegde groote raad de gevraagde uitwijzing van den prins *Lodewijk* ten plegtigste afwees, op grond dat de prins het regt van burgerschap in het kanton verkregen had en derhalve niet uitgedreven kon worden. De heer *Kern* verklaarde verder, dat de groote raad de door hem in de landdag-zitting van den 6den uitgebragte stemuitbrenging goedgekeurd; dat in geval men de hoedanigheid van Thurgauer burger van den prins *Lodewijk* in twijfel mogt trekken, het gezegd kanton zich in deze zaak alleen competent verklaarde; het behoorde niet tot de attributien van den landdag, beschouwd in zijne betrekking tot de kantons, om in zake van stederegt uitspraak te doen. Thurgau bewilligde derhalve alleen uit achting voor zijne medebondsstaten om eenige mededeelingen te doen over de betrekking van den prins tot het kanton. Onder de mededeelingen door den heer *Kern* gedaan, behoorde den volgende brief van prins *Lodewijk* aan den grooten raad van Thurgau gerigt:

» Mijne Heeren,

» U in deze omstandigheid eene mededeeling doende, strekt zulks alleen om voor uwe oogen eenige daadzaken in het regte licht te plaatsen en om u een bewijs van mijn vertrouwen en van mijne achting te geven.

» Ik ben voor een jaar uit Amerika en Zwitserland teruggekomen, met het vaste besluit om vreemd te blijven aan alle soort van kuiperijen. Mijn besluit is onveranderd gebleven; maar ik heb ook nimmer mijne rust ten koste van mijne eer willen koopen. Men had mij schandelijk belasterd; men had daadzaken verdraaid; ik heb een vriend vergund om mij te verdedigen; ziedaar de eenige staatkundige stap die mij bekend is dat sedert mijne terugkomst is gedaan. Maar het fransch ministerie, willende het doel bereiken waarnaar het streeft, gaat steeds voort met zijne valsche aantijgingen; het beweert dat het huis waar mijne moeder gestorven is en waar ik bijna alleen leef, een middenpunt van kuiperijen is. Dat het zulks bewijze, zoo het kan. Wat mij aangaat, ik wederspreek deze beschuldiging op de plegtigste wijze, want mijn vaste wil is om rustig in Thurgau te blijven en alles te vermijden wat de vriendschappelijke betrekkingen van Frankrijk met Zwitserland benadeelen kan. Maar, mijne heeren, wilt gij nog een bewijs hebben van de valschheid der tegen mij ingebragte beschuldigingen, leest dan eenige van de jongste artikelen der ministeriele bladen en gij zult uit dezelve zien, dat men, niet tevreden met mij in mijne verblijfplaats te vervolgen, nog zoekt om mij in de oogen der wereld belagchelijk te maken, door ongerijmde leugens te mijnen laste te verspreiden.

» Mijne heeren, leden van den grooten raad, ik wend mij tot u, tot u met wie ik tot heden als vriend en broeder geleefd heb; gij kunt aan de andere bondsstaten de waarheid zeggen omtrent hetgeen mij betreft.

» De vreemde inval die in 1815 keizer *Napoleon* deed vallen, had de verbanning van al de leden zijner familie ten gevolge. Sedert dat tijdstip had ik dus wettig geen vaderland meer, tot gij mij in 1832 het regt van burgerschap in dit kanton gaaft. Dit is dus het eenige dat ik bezit. Het fransch gouvernement, die de wet, welke mij als *burgerlijk dood* beschouwt, handhaaft, behoeft zich niet tot Zwitserland te wenden, om te weten dat ik slechts in Thurgau burgerregten heb. Wanneer het mijne vervolging geldt, dan slechts alleen erkent het gouvernement mij als Franschman; te Straatsburg deed het door den procureur-generaal zeggen, dat het mij als een vreemdeling beschouwde.

» Mijne heeren, ik durf het zeggen, door mijne daden heb ik sedert vijf jaren getoond, dat ik uw geschenk heb weten te waarderen, en zoo ik thans, tot mijn groot leedwezen, voor Zwitserland een voorwerp van bezwaar wierd, zou men zulks aan mij niet moeten wijten, maar aan degenen die, op valsche aantijgingen afgaande, vorderingen doen strijdende met de regtvaardigheid en het volkenregt.

» Ontvangt, mijne heeren, de verzekering mijner hoogachting.

» Arenenburg,
20 Augustus 1838.

(get.) *Napoleon Lodewijk Bonaparte.* »

De mededeeling van den afgevaardigde van Thurgau werd aan de bondscommissie gezonden, die in last heeft om een ontwerp van bondsbesluit in deze zaak op te maken. De president van den landdag bragt in dezelfde zitting nog ter kennis, dat hij der vergadering verscheidene documenten moest mededeelen; als: het afschrift van een brief des heeren *Molé*, president van den raad in Frankrijk, aan

den franschen zaakgelastigde in Zwitserland, van den 14den Augustus gedagteekend, een extract van een brief van *Lodewijk Napoleon* van 2 Julij; voorts moest hij verklaren, dat de vertegenwoordigers van de hoven van Rusland, Oostenrijk, Pruissen en het groothertogdom Baden aanbevelingen hadden gedaan ter ondersteuning van het verzoek van Frankrijk. Het laatstgemelde hof had zelfs den toegang tot Constans aan de bewoners van Arenenburg ontzegd.

De bondscommissie is nog dien eigen dag vergaderd geweest.

Het kantonnaal bestuur van Zurich heeft de opdragt van het burgerschap aan prins *Lodewijk* door het gemeente-bestuur van Oberstrass afgekeurd en de bekrachtiging geweigerd.

Het dagblad *l'Helvetie* schrijft uit Bern, dat het tweede diplomatiek stuk, door den franschen gezant aan den president van het eedgenoodschap ingediend, geene tweede nota is, maar de kopij van een brief des franschen ministers aan den gezant, waarin hem gelast wordt Zwitserland te verlaten, in geval aan de gedane vorderingen geen gevolg wierd gegeven.

— De *Phare* van Bayonne behelst het volgend berigt:

» De minister van oorlog heeft het bevel gegeven om de voorposten op de uiterste grenzen vooruit te brengen. De helft der regimenten infanterie, de divisie der oostelijke Pyreneën uitmakende, moet bestemd zijn om dezen nieuwen maatregel uit te voeren, welke tot oogmerk heeft om de herhaling tegen te gaan van de grondgebied-schending door de karlisten."

Men merkt op dat dit berigt door het misteriele blad alhier niet is overgenomen geworden.

Uit Baijonne wordt van den 27sten geschreven, dat in brieven uit Saragossa van den 25sten, de geheele ontruiming der positien van de christinos voor Morella bevestigd wordt. Sedert den aftogt waren er wel 1500 gekwetsten in de hospitalen gekomen. De laatste storm door *Oraa* op den 17den beproefd was zeer bloedig geweest. Zeven christinische bataillons hadden veel geleden. De belegeraars hadden het driedubbel vuur te weêrstaan van het kasteel, van de stad en van twee karlistische kolonnen. Men geloofde dat *Oraa* slechts met moeite zijne artillerie had kunnen behouden.

In een ander berigt uit Baijonne van den 28sten, wordt gemeld, dat men uit Saragossa berigt had, dat het leger van het centrum in de rigting van Caspe was afgetrokken; de karlisten hadden de achterhoede en de artillerie op den terugtogt aangevallen. *Oraa* zou daar Valencia en *San-Miguel* op Saragossa teruggetrokken.

Uit Oñate had men van den 26sten berigt, dat er eene schermutseling had plaats gehad tusschen de christinos onder *Cabanes* en van de karlisten van de linie van Ramalis.

— Uit Madrid wordt van den 24sten Augustus geschreven, dat de koningin vier millioen realen uit hare bijzondere kas voor de troepen van *Espartero* had voorgeschoten. De onderhandelingen met het huis *Rothschild* duurden nog voort. — De generaal *Narvaez* was weder naar la Mancha teruggekeerd.

— Ter beurze was heden de fondsnotering als volgt: 5 pCt. 111,25; 3 pCt. 80,60; Nap. r. 99,55; Sp. *Ardoins* 20⅜; Rom. L. 101⅝.

Duitschland.

Frankfort, den 31sten Augustus.

De bankier *Osy*, voorzitter der kamer van koophandel te Antwerpen, is door deze stad gepasseerd, op zijne terugreis van Berlijn, alwaar hij zich slechts zeer kortstondig heeft opgehouden. Het is dus niet waarschijnlijk, dat hij, gelijk men beweerd heeft, door de belgische regering belast is geweest met de onderhandeling over een handelsverdrag met Pruissen.

— De oostenrijksche Internuncius bij de Porte, vrijheer *von Stürmer*, is den 23sten uit Parijs te Weenen aangekomen, en zou binnen weinige op zijnen post te Konstantinopel terugkeeren.

— Bijzondere berigten uit Milaan, van den 24sten der vorige maand, maken breedvoerig gewag van de aanstalten die aldaar voor de kroonings-feesten gemaakt worden. Van de leden van het Weener diplomatieke korps bevonden zich aldaar reeds de nederlandsche gezant, baron *Mollerus*, en de ambassadeur van den Grooten Heer; de overige leden van hetzelve werden eerst tegen het einde der maand na de feesten die in Como plaats zullen hebben te Milaan verwacht. Bij het afzenden dezer berigten, stroomde de bevolking van Milaan naar Como toe, om den keizer bij zijne intrede in Italie te begroeten. Alle de lombardische steden hadden gewedijverd om praal en luister ten toon te spreiden en waren hierin door Milaan voorgegaan.

— Men schrijft uit Rome, dat het hoofd van het bekende romeinsche bankiershuis *Torlonia* in den nacht van den 21sten augustus naar Napels is vertrokken, zoo men meende tot het sluiten eener belangrijke geldleening. — Vele van de aanzienlijkste familien van Rome, vertrokken nog steeds van daar naar Milaan, alwaar zij voornemens schenen eene weelde te vertoonen die aan den glans der oude adellijke italiaansche geslachten zou herinneren.

— Uit de thans bekend geworden bepalingen van het dekreet der Napelsche regering nopens het tweegevecht, verneemt men, dat het neerlaggen van eenen tegenstander in een duel, zal worden gelijk gesteld met moord, in voorbedachten rade gepleegd, en met het maximum der op dit misdrijf gestelde straf zal worden gestraft. De lijken van hen die in het duel omkomen, of ten gevolge daarvan de doodstraf ondergaan hebben, zullen op eene ongewijde plaats door policie-beambten begraven worden, zonder dat aan die begrafenis, eenige plegtigheid zal mogen worden bijgezet; op de graven van zoodanige personen, zal niet het geringste herinneringsteeken mogen worden geplaatst. Zoo eene gemaakte afspraak tot een tweegevecht ontdekt wordt, zullen de partijen met gevangenis en verlies van wedden en pensioenen gestraft worden en vervallen worden verklaard van het bekleeden van openbare bedieningen. Wanneer er een duel heeft plaats gehad, het zij dat eene of beide partijen gewond zijn, of dat er geene verwonding hoegenaamd is voorgevallen, zullen partijen naar de galeijen verwezen en hunne wedden ingetrokken worden. De secondanten, opruijers, zij die de uitdaging hebben overgebragt, enz. zullen met gevangenisstraf en verlies van wedden worden gestraft, ook al heeft het duel geen voortgang gehad. Ten opzigte van militairen blijven de bestaande bepalingen van kracht; bij hen wordt het duel tevens als insubordinatie en alzoo met het maximum der gestelde straffen gestraft, zonder dat evenwel de doodstraf aan hen te dezer zake kan voltrokken worden. Ook al heeft het tweegevecht geen plaats gehad, zullen de daarbij betrokkenen, met verlies van ridderorden, enz. gestraft worden.

— In een berigt van de Russische grenzen leest men het volgende:

» Over den strijd tegen de Circassiers, die zich voortdurend in opstand bevinden, vernemen wij hier niets met zekerheid. Dezelve wordt beschouwd als eene binnenlandsche aangelegenheid, die den buitenlander niet aangaat. En zoo lang onze regering over dien oorlog zwijgt, moet men alle berigten deswege, die elders en vooral in Engeland, bekend gemaakt worden, als onjuist beschouwen; alleen Rusland zou daarover licht kunnen verspreiden. Zoo veel is intusschen zeker, niet alleen dat hij nog voortduurt, maar ook dat er nu en dan gevechten plaats hebben, waarin van beide zijden met groote verbittering gestreden wordt, en die ons gevoelige verliezen kosten; dit zien wij uit de dikwerf in onze bladen voorkomende lijsten van dooden en gekwetsten, en van verleende eereteekenen en belooningen. Dat die verstrooide woeste horden jaren lang den strijd tegen onze kolossale magt konden volhouden, en misschien nooit geheel door kracht van wapenen onderworpen zullen worden, moet aan de gesteldheid van het land, en welligt ook aan de van buiten verleende ondersteuning, die met de grootste waakzaamheid niet geheel kan worden verhinderd, toegeschreven worden. De tegenwoordige veldtogt, in Mei aangevangen, zal nu tot laat in den herfst voortgezet worden, en misschien tot eenig beslissend resultaat leiden. Des winters kunnen er geene krijgsverrigtingen plaats hebben.

» Het Oosten wordt voor ons van dag tot dag belangrijker. In Azie trachten wij thans de uitwegen voor onze nijverheid te vermeerderen, waaromtrent wij echter, bij de mindere volmaaktheid onzer voortbrengselen, nog altijd aan Engeland een geduchten mededinger vinden. Dezen van de markten [illegible] te verdringen, of ten minste hem zijn overwigt te ontnemen, is thans een voornaam oogmerk van onze regering. Tot dat einde, tracht [illegible] de voor Azie bestemde voortbrengselen onzer fabrijken de [illegible] mogelijke volmaaktheid te verschaffen en dezelve geheel naar den smaak en de behoeften der Aziaten in te rigten. Aan de [illegible] worden daarom groote gunsten en ondersteuningen [illegible] ook worden zij, door de opzettelijk met dit doel uitgegeven [illegible] tijdschriften opmerkzaam gemaakt op alles, waardoor zij de heilzame bedoelingen der regering in de hand kunnen werken. Of die bedoelingen verwezenlijkt kunnen worden, zal de tijd moeten leeren."

Nederlanden.

[illegible], den 5den September.

Bij Zijner Majesteits besluit van den [illegible] der vorige maand zijn de volgende benoemingen gedaan:

In de regtbank van koophandel te Rotterdam, tot president, de heer *Frans Smeer Jr.*; tot regters, de heeren *D. Blankenheim*, [illegible] *van Charante*, *P. H. Tromp* en *L. F. Lelsbner Bm.*; tot regter-plaatsvervangers, de heeren *J. J. M. van Hasl* en *H. A. W. van Oordt*.

In de regtbank van koophandel te Dordrecht, tot president, de heer *J. H. Armstrong*; tot regters, de heeren jonkheer [illegible] *Jantson van Erffrenten van Babilonienbroek* en *C. B. 't Hooft*; tot regter-plaatsvervangers, de heeren *J. van der* [illegible] en *J. Roodenburg*.

Van 's Gravenhage schrijft men ons van gisteren het volgende:

» Dezer dagen zijn door Z. M. benoemd: tot notaris in het arrondissement Nijmegen, residentie Nijmegen, de heer *J. H. C. A. Paijen*, thans notaris te Heumen, en zulks ter vervanging van wijlen *P. Wiegand*; en tot notaris in het arrondissement Zutphen, residentie Zutphen Mr. *A. W. de Grient Dreux*, thans notaris te Warnsveld, ter vervanging van wijlen Mr. *J. J. Schluiter*.

» Voorts zijn benoemd:

tot eersten luitenant-kwartiermeester bij de 2de divisie van het korps mariniers, de heer [illegible] tot tweeden luit.-kwartiermeester de sergeant-majoor bij het korps *C. Deijl*.

» Bij koninklijk besluit is dezer dagen de inlijving in de mobiele korpsen schutterij bevolen van de, tot den eersten ban der ligting van 1838, behoorende manschappen.

» Bij een ander besluit, zijn door Z. M. goedgekeurd de statuten tot de oprigting eener maatschappij voor de aankweeking van den moerbezieboom en de daarmede gepaard gaande zijdeteelt in de provincie Noord-Braband.

» Naar men verneemt, zal de heer baron *Fagel* tegen den 5den dezer maand naar Parijs vertrekken, ten einde aldaar zijne functien als koninklijk Nederlandsch gezant bij den koning der Franschen te hervatten.

» Met elken dag ziet men de benoeming ter zamenstelling der provinciale hoven, der criminele regtbanken, der arrondissements-

regtbanken en der kantons-regters te gemoet. Het verwijl, hetwelk de benoemingen tot die regterlijke kollegien ondervinden, schijnt toe te schrijven te zijn aan de bijzondere zorg, welke men besteedt om zoo veel mogelijk de geschiktste personen ter vervulling dier onderscheidene betrekkingen te vinden. Het getal der verzoekers moet zeer aanmerkelijk zijn.

» In een der dagbladen van deze residentie wordt opgemerkt, dat het zoogenaamde gouddrukken, waarvan dezer dagen veel gesproken werd, geenszins nieuw is. Reeds sinds twintig jaren, zegt dat blad, werden er op onderscheidene drukkerijen hier te lande, zelfs eenige van de geringe nieuwejaars-prenten, met goud vervaardigd. Dit werk, voegt het er bij, is nu min een geheim, dat de minste leergast op eene drukkerij weet op welke wijze dit geschiedt. Het engelsch dagblad *the Sun*, is geenszins met goud gedrukt, maar nadat het eerst in [illegible] letters gedrukt was, zijn deze met stofgoud bedekt [illegible], zoodat men ditzelfde ook met zilver en met andere kleuren kan vervaardigen. Voor het overige is de fraaije houtsnee naar eene nieuwe wijze, onlangs in Frankrijk uitgevonden, en waarvan in Engeland nog geene wederga bestond, het portret der jonge koningin *Victoria* voorstellende, aller goedkeuring overwaardig.”

— Uit Amsterdam schrijft men van gisteren: » Heden heeft de aanbesteding van dat gedeelte der aarden baan, voor den aan te leggen ijzeren spoorweg van Amsterdam naar Arnhem, hetwelk van Amsterdam tot Utrecht gaat, op de raadkamer van het stadhuis alhier, plaats gehad. De gezegde uitgestrektheid is verdeeld in zes perceelen, welke toegewezen zijn als volgt: 1ste perceel aan *B. Langeveld*, [illegible], voor *f* 144,000; 2de perceel aan *H. Kissers Az.*, te Raamsdonk, voor *f* 166,000; 3de perceel aan *P. [illegible] Tenhoven*, te Almelo, voor *f* 180,000; 4de perceel aan *K. van Zoorn*, te Papendrecht, voor *f* 154,000; 5de perceel aan *G. ten Wind*, te Pannerden, voor *f* 150,000, en het 6de perceel aan *A. van Dijk*, te Drunen, voor *f* 127,000.

» Wij vernemen, dat gisteren te Utrecht het maken van het gedeelte der aarden baan voor den aan te leggen spoorweg, tusschen de steden Utrecht en Arnhem, bepaaldelijk voor het gedeelte, begrepen tusschen den Arnhemschen bovenweg, achter Driebergen en den weg van Maarsbergen naar Woudenberg is aangenomen door den heer *van der Maat*, wonende te Klundert, in Noord-Braband, voor de som van *f* 234,000.

— Naar men verneemt zijn bij de dezer dagen in de hoofdplaats van dit gewest plaats gehad hebbende aanbesteding van het opruimen der ondiepten in de rivier de Dieze, van 's. Hertogenbosch tot aan derzelver uitloop in de Maas voorbij het fort Crevecoeur, de aannemingsprijzen te hoog bevonden, en zal er mitsdien tot eene herbesteding van deze werkzaamheden worden overgegaan op dingsdag den 18den dezer.

— Men verneemt dat er te Hellevoetsluis binnen kort een aanvang zal worden gemaakt met het aanleggen van een binnenhavenkom.

— Door het provinciaal bestuur van Groningen zal eerstdaags worden aanbesteed het herstellen en onderhouden der zeewering [illegible] Delfzijl, benevens van het Reitdiep en de Wa[illegible] de [illegible] gemeld:

» Gisteren avond werd deze stad op het treurigste getroffen, door het onverwacht overlijden van den edel achtbaren heer mr. *J. F. Lantsheer*, burgemeester dezer stad, een man, die zich in dezen post door zijne werkzaamheid en naauwgezetheid onderscheidde. Zijne naastbestaande betrekkingen betreuren in hem een liefderijk echtgenoot en vader, en deze stad en het vaderland verliezen in hem een [illegible] burger.”

— In de ll. woensdag, te Rotterdam, door de Nederlandsche Handelmaatschappij gehoudene veiling van 33,522 kranjangs en kanassers en 3033 matten java-suiker, is alles verkocht, en besteed, boven de gewaardeerde prijzen, van 44¼ tot 47⅞ gulden.

— In de *Nijmeegsche Courant* leest men:

» Bij den paardenwedloop, welke den 27 augustus te Aken heeft plaats gehad, heeft een der paarden van den heer baron *van Heeckeren van Enghuizen*, bij Arnhem, zijnde de zesjarige bruine hengst, *Joung-Amphion*, den prijs van 80 frederiks d'or gewonnen, hebbende de baan, lang 2 engelsche mijlen, of 850 pruissische roeden, eens in 4 minuten en 41 seconden, en voor de tweedemaal in 4 minuten 38 seconden afgelegd.”

— Blijkens de thans ontvangen Javasche couranten van 11 tot 18 April ll. is, bij besluit van Z. Exc. den gouverneur-generaal van Nederlandsch Indie, van den 4den dier maand, goedgevonden, » het voorkomende bij het tarief n°. 3 van inkomende regten voor Java en Madura, gearresteerd bij publicatie van den 25sten September ll. (staatsblad n°. 47), en bij het tarief van inkomende regten voor Sumatra's Westkust n°. 7 *La. c.*, gearresteerd bij publicatie van den 1sten Januarij ll. (staatsblad n°. 1), in de kolom: bijzondere bepalingen, met betrekking tot het artikel *meel* voor den vervolger vervallen te verklaren, moetende mitsdien, in plaats van de woorden: » Nederlandsch tarwemeel, aangevoerd en gepakt op de wijze bepaald bij het staatsblad van Nederlandsch Indie van 1828, n°. 77, 12 per cent,” worden gesteld: » *In Nederlandsche schepen met bewijs van nederlandschen oorsprong.*”

Terwijl bij een besluit van den volgenden dag door Zijne Excellentie is vastgesteld, dat, met ampliatie van het vastgestelde bij het besluit van den commissaris-generaal, van den 13den Mei 1826, n°. 22 (staatsblad n°. 17), bij de berekening der inkomende regten de *Company's Rupee* van Britsch Indie, zal worden berekend tegen [illegible] centen nederlandsch.

Voorts zijn door den gouverneur-generaal verscheidene benoemingen gedaan, waaronder, bij het civiel departement: tot adsistent-resident voor de comptabiliteit te Soerabaya, *C. Sluyter*, gewezen algemeen ontvanger en superintendent van het vendu-departement aldaar, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd; tot secretaris der residentie Passaroean *F. J. Ten Cate*, gewezen griffier bij het hoog geregtshof van Neêrlandsch Indie; tot secretaris der residentie Rembang, *K. H. de Villeneuve*, laatst pakhuismeester, scriba en boekhouder bij de factorij van den Nederlandschen handel in Japan; tot secretaris der wees- en boedelkamer te Samarang, *A. F. R. Meijer*, eerste kommies bij de algemeene rekenkamer.

Bij het militair departement: tot eerst aanwezend genie-officier ter westkust van Sumatra, de majoor der genie *H. A. Poth*, plaatselijk chef van het 1ste bureau der genie-directie, tevens kommandant van het korps sappeurs, in welke laatste betrekkingen deze officier opgevolgd is door den kapitein der genie *L. G. J. G. Schönermarck*.

— Volgens berigten uit New-York tot den 16den Augustus, welke door de stoomboot *the great Western* te Londen zijn aangebragt, scheen de toestand in de Kanada's niet ongunstig. Lord *Durham* ging voort met de rust te herstellen en misbruiken en gebreken te verhelpen. De naar Bermuda verbannen personen waren aldaar aangekomen. Een te Shortkells met de wapenen in de hand gevatte muiteling was den 30sten Julij te Niagara ter dood gebragt; zestien andere gevangen genomen muitelingen waren te Toronto opgebragt en ter dood veroordeeld; maar men meende dat dit vonnis niet voltrokken en in nieuwe verbanning veranderd zoude worden. De fransche bevolking in Neder-Kanada scheen nog vrij onrustig te zijn.

In de Vereenigde Staten verwekte de blokkade van Mexico door de fransche scheepmagt nog steeds veel misnoegen, doordien de handel daarbij aanzienlijk leed.

De brusselsche bladen melden, dat er ll. Zaturdag belangrijke tijdingen uit Londen te Brussel waren ontvangen, die aanleiding gegeven hadden tot eene bijzondere bijeenkomst der ministers.

— De heer *Dumortier*, lid van de belgische kamer van vertegenwoordigers, is door het bewind in Brussel tot lid benoemd van de commissie, welke in 1834 is ingesteld met het doel om nasporingen te doen naar oude onuitgegeven belgische kronijken, en die publiek te maken. Deze heer is tevens, waarschijnlijk ter belooning voor de uitgave van zijn vlugschrift over de 24 artikelen, door vorst *Leopold* tot ridder zijner orde benoemd. — De bekende fransche vertegenwoordiger *Montalembert* is van Brussel naar Parijs vertrokken.

— De belgische generaals *Wauthier* en *Nypels*, welke laatste kommandant is van de burgerwacht te Brussel, zijn dezer dagen op non-activiteit gesteld.

— Uit Bree, in het Limburgsche, wordt aan een brusselsch blad geschreven, dat aldaar bijna dagelijks detachementen hollandsche troepen doorkwamen die zich, ingevolge de conventie van Zonhoven, ongehinderd van 's Hertogenbosch naar Maastricht begeven.

— De beroemde industrieel *John Cockerill*, van Seraing, heeft den 30sten Augustus, van Aken naar Luik rijdende, een ongeluk met zijn rijtuig gehad, waarbij hij zeer gekwetst is geraakt. Volgens de jongste berigten omtrent zijnen toestand, scheen dezelve eenigzins geruststellend.

— Er wordt thans te Brussel gearbeid aan eene uitgave van gesteendrukte platen, voorstellende het ter gelegenheid van de September-feesten aldaar te geven riddermatig steekspel, en welke tot rigtsnoer moeten strekken voor degenen welke aan deze spelen zullen wenschen deel te nemen. Op eene plaat waarvan reeds eene proef het licht ziet, komen zes ridders voor, waarvan er twee van het hoofd tot de voeten gewapend en geharnast zijn; terwijl de anderen in een eenvoudiger, maar niet minder rijk kostuum zijn gedost.

— Ter Antwerpsche beurs waren zaturdag ll. genoteerd: Belg. 101⅝; id 5 pCt. 73⅜; O. Met. 106¼; Sp. *Ardoin* 18,13⅞; Nap. r. 93½; Rom L. 101⅝; Certif. te Antw. 100⅛; Braz. 81. — Wissel op Amst. ⅝ pCt. verl. pap. en kont.; op Rott ⅝ pCt. v. pap. — Gisteren werden de *Ardoins* te Antwerpen tegen 18⅝ verhandeld.

Nieuwste Fransche Letterkunde.

MOUSTACHE, par Paul de Kock.
PAULINE, par Alex. Dumas.
ANGELICA KAUFFMAN, par Leon de Wailly.

In de laatste serie van het *Musée Littéraire* zijn deze drie [illegible] vruchten van Franschen oorsprong opgenomen; en ofschoon alle den stempel dragende van den grond, waarop zij rijpten, zijn zij verschillend in gehalte en soort. De schrijfstijl van *Paul de Kock* is bekend; maar dit verzoent ons met hem, dat die schrijver ondanks al het luchtige en kluchtige van de vormen, en het somwat te ver gedrevene speelzieke vernuft, blijkbaar ten doel heeft, om het Parijsch publiek goede beginselen in te scherpen; en zoo heeft ook deze roman op het oog, om de waarheid te [illegible] dat werkzaamheid aan vlijt aan naauwgezette [illegible] hooger zijn te schatten dan al de genietingen [illegible] leven, dat tot verzadiging en eindelijk tot walging [illegible] en om tevens te vertrouwen op de hoogere beschikking over [illegible], zoodat men niet bij elke teleurstelling of in elken nood wanhandig

of moedeloos worden moet. — Toen wij de *Pauline* in handen namen, verbeeldden wij ons in den eersten oogenblik dat wij geen roman maar een geschiedverhaal lazen, zoo krachtig en indrukwekkend is de stijl van *Dumas*; jammer echter dat wij te spoedig onze dwaling bevroedden; de schrijver, weggesleept door den heerschenden geest, om akelige en naakte vormen te schetsen, levert ons een gruweltooneel op, waarvan de standplaats in de hoogere kringen der Parijsche wereld genomen wordt; en stelt eene moordenaars-geschiedenis voor in 1834, in de Vendée, waarvan de aanzienlijkste leden der maatschappij de hoofdrollen vervullen. Heeft hier de schrijver zich teruggedacht in dat tijdperk waarvan *Thiers* gewaagt, toen, kort na het schrikbewind, eene soort van veemgerigt werd uitgeoefend door jongelieden die in de eerste kringen zich vertoonden met nette groene kleederen en zindelijke handschoenen; en die in koelen bloede gingen moorden en daarna terugkwamen als of er niets gebeurd ware? Maar die tijden zijn immers verre reeds van ons. Zoo, tegen alle gedachte, de grond van het verhaal eene waarachtige geschiedenis is die slechts weinige jaren geleden is voorgevallen, dan beklagen wij den schrijver dat hij toegebragt heeft door zijn verhaal, om zijnen tijd met eene zwarte kool te doen aanteekenen. — De *Angelica Kauffman* is een zedelijk verhaal, voorstellende al de *tribulation* waaraan een jong onervaren meisje, dat door haar kunsttalent zich eenen naam en fortuin moet verwerven, bloot staat, wanneer zij niet genoegzaam wordt voorgelicht door in haar belangstellende personen; maar ook met hoeveel omzigtigheid die belangstelling moet gadegeslagen en aangenomen worden, om niet later het slagtoffer van booze lusten of afschuwelijke hartstogten te worden. Het verhaal is ons eenigzins gerekt voorgekomen; er is echter veel goeds in; en er worden hier geene weelderige beschrijvingen aangetroffen van ontuchtige *orgiën*, welke de nieuwe fransche litteraar zoo mild is om met de levendigste kleuren ons op te disschen. — Mogt toch nimmer het oogmerk, waarmede deze verslaggevingen van inhoud en strekking van enkele fransche romans gedaan worden, uit het oog verloren worden bij het Nederlandsch publiek, en onze aanbevelingen of afkeuringen steeds dat gewenscht gevolg hebben, dat men zich wapene tegen het kwaad, en men zich niet late wegslepen door verleidelijke voorstellingen, om het vergif voor de nationale zeden en zedelijkheid verder te helpen verspreiden.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.